

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Голова Правління  
ЗАТ "СК "РАРИТЕТ"

\_\_\_\_\_ Т. В. Бутківська  
"08" квітня 2009 року

## **ПРАВИЛА**

### **ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ (ВАНТАЖОБАГАЖУ)**

**№11-09 (з врахуванням змін від 16.11.2012 р., затверджених 11.07.2013 р.)**

Правилами добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (далі – правила) визначаються порядок та умови здійснення добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) за договорами страхування, укладеними між страхувальниками та Приватним акціонерним товариством «Страхова компанія «Раритет» (далі – страховик).

## 1. ТЕРМІНИ, ВИКОРИСТАНІ В ПРАВИЛАХ

В цих правилах використовуються наступні терміни та їх тлумачення.

Абандон - відмова страхувальника (полісоутримувача) від своїх прав на застрахований вантаж на користь страховика з метою отримання від нього страхового відшкодування в розмірі страхової суми у випадках:

- пропажі судна/транспортного засобу безвісти;
- економічної недоцільності ліквідації пошкоджень або доставки застрахованого вантажу в місце призначення;
- захоплення вантажу, застрахованого від такого ризику, якщо захоплення триває більше двох місяців.

Аварійний комісар - особа, яка займається визначенням причин настання страхового випадку та розміру збитків, кваліфікаційні вимоги до якого встановлюються актами чинного законодавства України.

Аварійний сертифікат - документ, що складається аварійним комісаром та відображає характер, розмір, причини збитків, а також містить дані, що дають можливість встановити відповідність обставин настання збитків умовам страхування і право страхувальника (полісоутримувача) на отримання страхового відшкодування.

Аварія - несприятлива пригода, яка сталась з транспортним засобом під час його руху чи стоянки (зіткнення з будь-яким рухомим чи нерухомим предметом, пожежа чи вибух на транспортному засобі, схід з колії, перекидання та ін.).

Аварія загальна (відноситься тільки до морського страхування) - збитки, завдані внаслідок вчинених навмисне і розумно надзвичайних витрат чи пожертвувань з метою рятування судна, фрахту і вантажу, який перевозиться на судні, від загальної для них небезпеки. Аварія декларується як загальна при наявності загальної небезпеки для судна, вантажу і фрахту, наявності наміру, розумності і надзвичайності дій, витрат та пожертвувань. Збитки за загальною аварією розподіляються згідно з диспашою.

Аварія часткова (відноситься тільки до морського страхування) - збитки, що не відносяться до загальної аварії (ненавмисні збитки, завдані судну чи вантажу чи пов'язані з їх пошкодженням).

Багаж - речі та інші матеріальні цінності, що відправляються пасажиром за окрему плату за наявності проїзних документів у багажному відділенні транспортного засобу або у багажному вагоні, який прямує в тому ж напрямку, що і пасажир.

Баратрія - навмисні збитки, завдані судну чи вантажу капітаном чи командою судна, а також інші незаконні дії з їх сторони, включаючи викрадення вантажу чи його частини з метою особистої наживи.

Вантаж - матеріальні цінності, які перевозяться залізничним, автомобільним, авіаційним чи водним транспортом у спеціально призначеному для цього вантажному транспортному засобі.

Вантажобагаж - вантаж, що перевозиться в пасажирських і поштово-багажних транспортних засобах.

Втрата вантажу - збитки, понесені внаслідок недоставки вантажу в пункт, значений у перевізному документі, з різних причин, захоплення вантажу чи його дійсної повної загибелі.

Генеральний договір - договір страхування, по якому без окремого підтвердження страховика вважаються застрахованими всі вантажі страхувальника, що перевозяться протягом строку дії генерального договору.

Диспаша - документ, що встановлює факт загальної аварії, містить розрахунок і розподіл збитків по ній між учасниками морської пригоди пропорційно вартості їх майна.

Диспашер - особа, що володіє знаннями і досвідом в області морського права і уповноважена до складання диспаші.

Дійсна повна загибель - безповоротна втрата страхувальником (полісоутримувачем) застрахованого вантажу внаслідок впливу небезпек і випадковостей, щодо яких здійснювалося страхування.

Збитки - втрати страхувальника (полісоутримувача) в грошовій формі внаслідок настання страхового випадку.

Звичайна ціна вантажу - ціна придбання товару, що перевозиться, або аналогічного товару з включенням розумних (включаючи накладні) і підтверджених документально витрат в узвичаєному розмірі, або середня оптова ціна придбання аналогічних товарів в країні продавця.

Зміна в ризику - будь-які зміни в відомостях, зазначених страхувальником в заяві-анкеті на страхування.

Індосамент - напис на страховому полісі, коносаменті і інших товаросупроводжувальних та грошових документах, що засвідчує передачу прав за цими документами іншій особі.

Інтерес - матеріальна зацікавленість в застрахованому вантажі і її обсяг. Мається на увазі, що страхувальник (полісоутримувач) понесе матеріальні збитки, якщо застрахований вантаж буде втрачено (пошкоджено) або якщо у страхувальника (полісоутримувача) виникне матеріальна відповідальність перед третіми особами у зв'язку з втратою (пошкодженням) застрахованого вантажу. Для того, щоб пред'явити страховику претензію за договором страхування (полісом), страхувальник (полісоутримувач) повинен мати майновий інтерес у вантажі, що був втрачений (пошкоджений), в момент виникнення збитку.

Катастрофа - перекидання, схід з колії транспортного засобу.

Кінцевий порт розвантаження - порт, в який повинен бути доставлений застрахований вантаж згідно з умовами коносаменту, страхового полісу (страхового сертифікату).

Класифікаційні компанії - компанії, що займаються класифікацією морських суден і наглядом за ними в процесі побудови.

Коносамент - односторонній акт морського перевізника, який не є договором морського перевезення, але є доказом його наявності і змісту, а також становить собою розписку в прийнятті зазначеного в коносаменті вантажу до перевезення і зобов'язання передати зазначений вантаж вантажоодержувачу в кінцевому порту розвантаження.

Конструктивна повна загибель - випадок, коли вантаж може бути з достатньою підставою абандонований, якщо йому погрожує неминуча дійсна повна загибель, або якщо витрати по запобіганню дійсній повній загибелі застрахованого вантажу, його транспортуванню до місця призначення, а також витрати на його ремонт і відбудову перевищать вартість збереженого.

Контейнер - багатооборотний мультимодальний транспортний засіб, призначений для об'єднання, зберігання та перевезення вантажів різними видами транспорту.

Крадіжка, пропажа, недоставка - неприбуття всього вантажу чи його частини (частин) або цілих місць вантажу в порт чи пункт призначення.

Ліквідація збитку - комплекс заходів по встановленню факту і причин страхового випадку, розміру збитків, завданого застрахованому майну внаслідок страхового випадку, документальному оформленню, продажу пошкодженого вантажу, розрахунку та здійсненню виплат страхового відшкодування або відмові в його виплаті.

Ліхтер - несамохідне морське судно для перевезення вантажів, а також для безпричальних вантажних операцій при навантаженні/розвантаженні на рейді морських суден з глибокою осадкою, які не можуть увійти в порт.

Момент прийняття вантажу до перевезення - момент, коли уповноважений на те представник перевізника поставив свої підпис і печатку на перевізному документі.

Морський протест - заява капітана судна уповноваженому державному органу, в якій викладаються найважливіші обставини морської пригоди та заходи, вжиті командуванням судна для її запобігання або повної чи часткової ліквідації її несприятливих наслідків.

Неспроможність - припинення платежів за боргами.

Перевалка - передача вантажу з одного виду транспорту на інший або з одного транспортного засобу на інший. Здійснюється при перевезенні вантажів в прямому та змішаному сполученні в спеціально для цього призначених та обладнаних місцях (портах, залізничних станціях, складах тощо).

Полісоутримувач - особа, на користь якої укладений договір страхування і/або якому передані права за страховим полісом і який має статус вигодонабувача.

Порт лиха - порт, в який заходить судно, що потерпіло аварію чи на якому сталася пригода.

Потертість - ризик, що виникає при транспортуванні вантажів, що мають покриття, без додаткової упаковки, наприклад, автомобілів.

Право вимоги - право страховика вимагати відшкодування фактичних витрат від особи, відповідальної за завданий вантажу збиток. Виникає після виконання страховиком зобов'язань по договору страхування.

Предмети, особливо схильні до поломки та бою:

- абразивні вироби, азбестоцементні плити;
- вогнеупори, цегла всякого виду, черепиця, залізобетонні вироби та вироби із бетону, інша скляна та керамічна продукція промисловості будівельних матеріалів, санітарно-технічні прилади;
- електроди;
- жорна, точильні та літографічні камені, графітові тиглі;
- кераміка декоративна і художня, включаючи плитку облицювальну;
- комп'ютери та комплектуючі до них, включаючи будь-які периферійні прилади, інша оргтехніка;
- мрамур, граніт і вироби з них;
- меблі дерев'яні;
- посуд і тара скляна, глиняна, фарфорова, фаянсова, емальована, фарфор художній;
- скло будь-якого виду і вироби із нього, електролампи;
- телевізори, програвачі, магнітофони, відеоманітофони і інша побутова радіо, відео та аудіо апаратура;
- точна вимірювальна та діагностична апаратура.

Пропажа судна/транспортного засобу безвісти - судно/транспортний засіб вважається пропалим безвісти, коли про нього не надійшло ніяких відомостей протягом трьох місяців, а якщо одержання відомостей могло бути затримано внаслідок воєнних дій, — протягом шести місяців.

Протиправні дії третіх осіб - будь-які протиправні дії третіх осіб, результатом яких стало пошкодження чи знищення застрахованого вантажу.

Страховий захист - сукупність зобов'язань страховика, спрямованих на забезпечення відшкодування збитків, нанесених предмету договору страхування внаслідок страхових випадків, передбачених договором страхування.

Страховий сертифікат - документ, яким може посвідчуватися факт укладання договору страхування.

Страхувальники - юридичні особи та дієздатні фізичні особи, які уклали із страховиком договори страхування або є страхувальниками відповідно до законодавства України.

Упаковка - оболонка, включаючи контейнери, яка запобігає зовнішнім впливам на вантаж під час перевезень та перевантажень.

Фрахт - винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для цілей: перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами; перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом.

Інші терміни, використані в цих правилах, трактуються згідно з законодавством України, Законом України "Про страхування".

## **2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем) (надалі - вантаж), який перевозиться будь-якими видами транспорту.

2.2. Цими правилами передбачено обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити страхову виплату відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини під час перевезення будь-якими видами транспорту та, якщо це передбачено Правилами та Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання.

## **3. СТРАХОВІ РИЗИКИ**

3.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

3.2. Перелік страхових ризиків, що покриваються згідно з договором страхування, визначається умовами страхування.

3.3. За договором страхування, укладеним на умовах страхування "з відповідальністю за всі ризики", в межах страхової суми відшкодовуються:

3.3.1. збитки від пошкодження або повного знищення всього чи частини застрахованого вантажу, що виникли з будь-яких причин, за винятком зазначених в п.п. 4.1, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6 цих правил;

3.3.2. усі необхідні та доцільно проведені витрати по врятуванню вантажу (багажу, вантажобагажу), запобіганню його подальшому пошкодженню, а також по зменшенню збитків та встановленню їх розмірів, якщо ці збитки відшкодовуються по умовам страхування.

3.4. За договором страхування, укладеним на умовах страхування "з відповідальністю за часткову аварію", в межах страхової суми відшкодовуються збитки від пошкодження чи загибелі всього чи частини застрахованого вантажу, що виникли внаслідок:

3.4.1. дії вогню, блискавки, бурі, вихору або інших стихійних лих (за наявності у страховика ліцензії на страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ);

3.4.2. катастрофи або зіткнення суден, літаків, наземних транспортних засобів між собою, чи з будь-яким нерухомим чи рухомим предметом, включаючи лід;

3.4.3. посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна, ліхтера або баржі;

3.4.4. вивантаження вантажу в порту лиха, якщо воно було викликане ризиками, щодо яких здійснювалося страхування;

3.4.5. перекидання або схід з колії наземного транспортного засобу;

3.4.6. провалу мостів, руйнування будівель складу;

3.4.7. пожежі на судні, літаку чи наземному перевізному засобі;

3.4.8. пропажі судна, літака чи наземного транспортного засобу безвісти;

3.4.9. аварії при прийомі транспортним засобом палива;

3.4.10. падежу тварин і птахів, викликаного катастрофою транспортного засобу;

3.4.11. поломки і бою предметів, особливо схильних до поломки і бою, викликаних катастрофою транспортного засобу;

3.4.12. аварії під час навантаження на транспортний засіб;

3.4.13. аварії під час вивантаження із транспортного засобу;

3.4.14. проникання морської, річкової чи озерної води в судно, ліхтер, баржу, трюм, інший транспортний засіб, контейнер чи місце зберігання;

3.4.15. падіння пілотованих літальних апаратів, їх частин чи вантажів, що знаходяться на борту;

3.4.16. всі необхідні та доцільно проведені витрати по врятуванню вантажу, запобіганню його подальшому пошкодженню, а також по зменшенню збитку та встановленню його розміру, якщо цей збиток відшкодовується відповідно до умов страхування.

3.5. За договором страхування, укладеним на умовах страхування "без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи", в межах страхової суми відшкодовуються збитки від загибелі всього чи частини застрахованого вантажу, що наступили внаслідок:

3.5.1. дії вогню, блискавки, бурі, вихору або інших стихійних лих (за наявності у страховика ліцензії на страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ);

3.5.2. катастрофи або зіткнення суден, літаків, наземних перевізних засобів між собою, чи зі всяким нерухомим предметом, чи з предметом, що рухається, включаючи лід;

3.5.3. посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна, ліхтера або баржі;

3.5.4. вивантаження вантажу в порту лиха, якщо воно було викликане ризиками, щодо яких здійснювалося страхування;

3.5.5. перекидання або сходу з колії наземного транспортного засобу;

3.5.6. провалу мостів, руйнування будівель складу;

- 3.5.7. пожежі на судні, літаку чи наземному транспортному засобі;
- 3.5.8. пропажі без вісти судна, літака чи наземного транспортного засобу;
- 3.5.9. аварії під час навантаження на транспортний засіб;
- 3.5.10. аварії під час вивантаження із транспортного засобу;
- 3.5.11. падіння пілотованих літальних апаратів або їх частин, а також вантажів, що перевозились цими літальними апаратами;
- 3.5.12. всі необхідні та доцільно проведені витрати по врятуванню вантажу, а також по зменшенню збитку та встановленню його розміру, якщо цей збиток відшкодовується відповідно до умов страхування.

3.6. За договорами страхування, укладеними на будь-яких з вищезазначених умов страхування, в межах страхової суми відшкодовуються збитки, витрати і внески по загальній аварії і рятуванню вантажу, а також по зменшенню збитків і встановленню їх розмірів, розподілені і встановлені у відповідності з договором перевезення і діючими законами, звичаями і викликані необхідністю уникнення загибелі за будь-якою причиною, за виключенням випадків, зазначених в п.п.4.1, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6.

#### **4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ**

4.1. Страховик в будь-якому випадку не здійснює виплати страхового відшкодування, якщо збитки, втрати чи видатки викликані:

4.1.1. навмисними діями або необережністю страхувальника (полісоутримувача), вантажовідправника, вантажоодержувача і/або їх представників;

4.1.2. звичайною для даного вантажу і транспортного засобу природною втратою, в тому числі: витоком або просочуванням, природною зміною ваги чи обсягу, звичайною потертістю застрахованого вантажу і результатами тертя об переборки, стінки і стійки транспортного засобу чи інші предмети;

4.1.3. недостатністю або непридатністю упаковки застрахованого вантажу або підготовки його до перевезення, недотриманням правил навантаження, розвантаження, укладки, складування;

4.1.4. впливом звичайних коливань температури, трюмного повітря, особливими властивостями чи природними якостями вантажу, корозією, гниттям, бродінням, придбанням запахів, подряпинами, рубцюванням, відколюванням фарби, лакового покриття, емалі чи наявності у вантажу на момент початку страхового захисту дефектів і недоліків;

4.1.5. пошкодженням вантажу хробаками, гризунами і комахами;

4.1.6. пожежею, вибухом що виникли внаслідок завантаження та/або зберігання разом із застрахованим вантажем вибухонебезпечних або пожежонебезпечних речовин без відома страховика;

4.1.7. недопоставкою вантажу чи його частини/частин (недостачею вантажу чи невідповідністю найменування вантажу заявленому на страхування при цілісності зовнішньої упаковки, пломб, замків або печаток);

4.1.8. перевезенням застрахованого вантажу на несправних, непридатних або недопущених для прийому і перевезення такого роду вантажів транспортних засобах;

4.1.9. застосуванням при навантажувально-розвантажувальних роботах з застрахованим вантажем несправного чи непридатного для операцій з такого роду вантажами устаткування (включаючи портові крани), а також недотримання технології, що застосовується при навантажувально-розвантажувальних роботах з такого роду вантажами;

4.1.10. зберіганням застрахованого вантажу в непристосованих для зберігання такого роду вантажів місцях, а також недотримання правил складування такого роду вантажів;

4.1.11. знецінюванням вантажу внаслідок забруднення чи псування тари при непошкодженій зовнішній упаковці;

4.1.12. падінням цін чи затримкою доставки вантажу, навіть якщо ця затримка відбулася внаслідок настання страхового випадку (крім витрат, що відшкодовуються згідно з п.3.6);

4.1.13. неплатоспроможністю або невиконанням фінансових зобов'язань судновласниками, фрахтувальниками, судноводіями або судноремонтниками, а також іншими особами, які здійснюють або відповідальні за перевезення і збереження вантажу, крім випадків, коли страхувальник (полісоутримувач) доведе, що не міг впливати на вибір цих осіб;

4.1.14. неотриманням прибутку через перерви у виробництві чи додаткові витрати на відбудову виробництва, іншими непрямими збитками страхувальника (полісоутримувача), навіть якщо вони є наслідком страхового випадку;

4.1.15. застосуванням будь-якої зброї, яка базується на використанні атомного чи ядерного ділення і/або синтезу та інших подібних реакціях, дією радіації чи радіоактивної речовини;

4.1.16. застосуванням бактеріологічної зброї і зброї психотропної дії, а також непридатністю вантажу для подальшого використання внаслідок зараження будь-якого виду вірусами і отруйними речовинами;

4.1.17. конфіскацією, реквізицією, накладенням арешту та іншими діями офіційної влади;

4.2. Страховик в будь-якому випадку не відшкодовує збитки, втрати чи витрати, викликані:

4.2.1. неморехідністю судна, ліхтера або баржі;

4.2.2. технічним станом літального апарату чи наземного транспортного засобу;

4.2.3. непридатністю судна, ліхтера або баржі, літального апарату чи наземного транспортного засобу для безпечного перевезення застрахованого вантажу.

4.3. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у разі настання збитку внаслідок подій, передбачених п.4.2, якщо страхувальник (полісоутримувач) документально доведе, що ані йому, ані його представникам не було відомо про неморехідність або технічну несправність транспортного засобу, чи, що за умовами торговельного контракту страхувальник (полісоутримувач) не міг впливати на вибір перевізника і транспортного засобу.

4.4. При страхуванні на будь-якій з умов цих правил страховик не проводить виплати страхового відшкодування у випадку, якщо збитки, втрати чи видатки викликані:

4.4.1. війною, терористичними актами, громадянською війною, революцією, повстанням, заколотом чи громадянським безладдям, що спричинене вищезазначеним; будь-якими ворожими діями воюючих держав чи діями, спрямованими проти них;

4.4.2. захопленням, конфіскацією, арештом, заборонаю пересування чи затриманням (для умов страхування "з відповідальністю за всі ризики" - виключаючи піратство) і їх наслідками та будь-якими спробами таких дій;

4.4.3. впливом блукаючих мін, торпед, бомб чи інших покинутих знарядь війни.

4.5. При страхуванні на будь-якій з умов цих правил страховик не проводить виплати страхового відшкодування у випадку, якщо збитки, втрати чи видатки викликані:



4.5.1. діями та наслідками дій страйкарів, осіб, що беруть участь в робочих і інших вуличних безладдях чи громадянських хвилюваннях та наслідками цих подій;

4.5.2. діями терористів або осіб, що діють за політичними мотивами.

4.6. Страховик не проводить виплати страхового відшкодування за договорами страхування, укладеними на будь-якій з умов цих правил, якщо збитки, втрати чи видатки відбулися в період:

4.6.1. зберігання вантажу на складі в очікуванні навантаження на транспортний засіб;

4.6.2. проміжного зберігання вантажу на складі (при перевезенні з проміжним зберіганням), якщо період такого зберігання перевищив термін, зазначений в договорі страхування;

4.6.3. зберігання вантажу на складі в місці призначення, крім зберігання на складі в кінцевому порту розвантаження згідно з п.10.4.3.

## **5. РИЗИКИ, НА ЯКІ НЕ РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ ДІЯ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ БЕЗ СПЛАТИ ДОДАТКОВОЇ СТРАХОВОЇ ПРЕМІЇ**

5.1. За умови сплати окремо узгодженої додаткової страхової премії страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики, зазначені в п.п.4.4.1-4.4.3 і/або пп.4.5.1-4.5.2.

5.2. Якщо додатково будуть узгоджені умови страхування та період дії страхового захисту, а також сплачена додаткова страхова премія, при укладанні договору страхування на умовах "з відповідальністю за всі ризики" або "з відповідальністю за часткову аварію" страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики втрат чи пошкоджень всього чи частини вантажу в період, зазначений в п.п. 4.6.1 – 4.6.3.

5.3. При страхуванні на умовах "з відповідальністю за часткову аварію" тільки після погодження додаткових умов страхування і сплати додаткової страхової премії страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики втрат чи пошкоджень всього або частини застрахованого вантажу внаслідок:

5.3.1. запотівання судна;

5.3.2. намокання вантажу внаслідок атмосферних опадів;

5.3.3. пошкодження шкіряної сировини, шкір та виробів з них, пряностей, цукру, кави, чаю, тютюну та виробів з нього пліснявою, зігріванням і запотіванням;

5.3.4. поломки холодильних установок;

5.3.5. падежу тварин та птахів, а також нещасні випадки з ними (на випадки, коли такі збитки, втрати чи видатки викликані катастрофою судна, літака чи наземного перевізного засобу, дія страхового захисту розповсюджується автоматично);

5.3.6. поломки і бою предметів, особливо схильних до бою і поломки (на випадки, коли такі збитки, втрати чи видатки, викликані катастрофою судна, літака чи наземного перевізного засобу, дія страхового захисту розповсюджується автоматично);

5.3.7. пошкодження бавовни-волокна на суші.

5.4. При укладанні договору страхування на умовах "з відповідальністю за часткову аварію" або "без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи" тільки після погодження додаткових умов страхування і сплати додаткової страхової премії страховик може розповсюдити дію страхового захисту на ризики загибелі або втрати всього чи частини застрахованого вантажу внаслідок:

5.4.1. протиправних дій третіх осіб, включаючи акти вандалізму, саботажу;

5.4.2. викидання за борт чи змиття хвилию палубного вантажу чи вантажу, що

перевозиться на безпалубних суднах;

5.4.3. крадіжки, пропажі, недоставки цілих місць чи частини вантажу;

5.4.4. розриву мішків (для вантажів, що перевозиться в мішках);

5.4.5. випадання вантажу зі стропів;

5.4.6. перевалок при перевезеннях.

## **6. ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ**

6.1. Вантаж приймається під страховий захист і виплата страхового відшкодування здійснюється тільки в тому випадку, якщо транспортні засоби знаходяться в технічно справному стані і допущені для прийому до перевезення і перевезення застрахованого вантажу.

6.2. Судна, призначені для плавання внутрішніми водним шляхами, вважаються придатними, якщо їм присвоєна відповідна класифікація у визнаному страховиком класифікаційному реєстрі.

6.3. Морські судна, що перевозять застраховані вантажі, повинні мати класифікацію в одній з класифікаційних компаній, зазначених нижче:

- Регістр судноплавства України;
- Российский морской регистр судоходства;
- Lloyd's Register;
- American Bureau of Shipping;
- Bureau Veritas;
- Germanischer Lloyd;
- Korean Register of Shipping;
- Nippon Kaiji Kyokai;
- Norske Veritas;
- Registro Italiano;
- Polish Register of Shipping.

6.4. Вимоги п.6.3 не застосовуються до поромів, а також суден, барж чи ліхтерів, що використовуються на території порту для навантаження або вивантаження вантажу з морського судна.

6.5. Вантажі, що перевозяться на баржах, ліхтерах і інших підвізних суднах вважаються застрахованими лише у разі, якщо використання таких суден є звичайним за місцевими умовами.

6.6. Вантажі, що перевозяться на поромах, механічних самохідних суднах, які не підпадають під вимоги п. 6.3, вважаються застрахованими за умови узгодження зі страховиком ставки страхової премії і умов страхування.

## **7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ**

7.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

7.2. Розмір страхової суми встановлюється за згодою між страхувальником та страховиком під час укладання договору страхування або внесення змін до договору

страхування, виходячи з страхової вартості вантажу, яка підтверджена документально.

7.3. Страховою сумою для вантажу, що перевозиться в рамках торговельних контрактів, може бути объявлена сума контракту.

7.4. Страхова сума може перевищувати вартість вантажу, підтверджену документально, на величину не врахованих в ціні торговельного контракту митних видатків, плати за перевезення вантажу, якщо ці видатки і витрати сплачені авансом і підтверджені документально.

7.5. Якщо страхова сума менша, ніж страхова вартість, то страховик несе відповідальність по збитках лише в тій пропорції, в якій ця страхова сума співвідноситься зі страховою вартістю.

7.6. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків, договору страхування у цілому.

7.7. Страхове відшкодування - грошова сума, яка виплачується страховиком у межах страхової суми за договором страхування при настанні страхового випадку.

7.8. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, якого зазнав страхувальник. Непрямі збитки вважаються застрахованими, якщо це передбачено договором страхування. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості предмета договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.9. Якщо вантаж застрахований у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість вантажу, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості вантажу. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

7.10. В договорі страхування може бути передбачена франшиза (умовна або безумовна) - частина збитків, що не відшкодовується страховиком згідно з договором страхування.

7.10.1. У разі застосування умовної франшизи страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує франшизу.

7.10.2. У разі застосування безумовної франшизи відповідальність страховика визначається розміром збитку за вирахуванням франшизи.

## **8. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

8.1. Строк дії договору страхування встановлюється за згодою сторін.

8.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

Договором страхування може бути передбачено такий порядок набуття його чинності:

8.2.1. при безготівковому розрахунку – з 00.00 годин дня, наступного за днем надходження грошових коштів на рахунок страховика;

8.2.2. при готівковому розрахунку – з 00.00 годин дня, наступного за днем сплати готівкою в касу страховика.

8.3. Дія договору страхування припиняється о 24 годині 00 хвилин за київським часом дня, визначеного договором страхування як дата закінчення дії договору страхування.

8.4. Дія договорів страхування поширюється на територію України, а також за її межі відповідно до умов договору страхування.

8.5. Місце дії договору страхування визначається договором страхування.

## **9. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

9.1. Договір страхування може бути укладений з будь-якою юридичною чи фізичною особою, або на користь будь-якої юридичної чи фізичної особи, що має майновий інтерес пов'язаний з володінням, користуванням і розпорядженням вантажу, який підлягає страхуванню.

9.2. Для укладання договору страхування страхувальник подає страховику письмову заяву за формою, встановленою страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.

9.3. Заява про укладання договору страхування заповнюється страхувальником або його представником в двох примірниках, по одному для кожної із сторін договору страхування.

9.4. Заява може бути подана незалежним брокером, який діє за дорученням страхувальника.

9.5. Заповнення і подання страховику заяви про укладання договору страхування не зобов'язує заявника укласти договір страхування та сплачувати страхову премію.

9.6. Після одержання заяви про укладання договору страхування страховик (його довірена особа) у разі необхідності проводить огляд вантажу і транспортного засобу.

9.7. Прийняття до розгляду страховиком заяви про укладання договору страхування не зобов'язує його приймати ризик під страховий захист.

9.8. Факт укладання договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом).

9.9. Передача страхувальником своїх прав по договору страхування іншій особі здійснюється на підставі індосамента.

9.10. Внесення змін в умови договору страхування здійснюється на підставі заяви однієї з сторін протягом п'яти робочих днів з моменту одержання заяви другою стороною шляхом підписання сторонами додаткової угоди до договору страхування (адендум), який стає невід'ємною частиною договору страхування.

9.11. Якщо будь-яка зі сторін не згодна на внесення змін в умови договору страхування, то протягом п'яти робочих днів з моменту одержання заяви другою стороною вирішується питання про дію договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

9.12. Додаткова угода до договору страхування (адендум) набирає чинності в 00 год. 00 хв. дня, наступного за днем надходження додаткової страхової премії на розрахунковий рахунок страховика в повному обсязі, якщо додатковою угодою (адендумом) не передбачено інше.

9.13. У разі втрати страхувальником (полісоутримувачем) договору страхування (страхового свідоцтва, страхового сертифіката, страхового поліса, адендуму) по письмовій заяві страхувальника (полісоутримувача) страховик видає дублікат втраченого документа. У цьому разі втрачений страховий документ вважається недійсним.

## **10. ТРИВАЛІСТЬ ДІЇ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ**

10.1. В залежності від умов конкретного перевезення вантажу страховий захист за

договором страхування, укладеним на умовах цих правил, починає діяти:

10.1.1. з моменту початку навантаження вантажу на транспортний засіб зі складу чи місця зберігання в пункті, зазначеному в договорі страхування як початок перевезення;

10.1.2. з моменту прийняття вантажу до перевезення в пункті, зазначеному в договорі страхування як початок перевезення, якщо договір страхування не передбачає страхування вантажу від ризиків при завантаженні на/в транспортний засіб;

10.1.3. з моменту переходу вантажу через поручні судна в порту відвантаження;

10.1.4. з іншого моменту, узгодженого страховиком та страхувальником.

10.2. Страховий захист діє протягом всього перевезення, обумовленого в договорі страхування, та припиняється:

10.2.1. з моменту отримання вантажу одержувачем в пункті, зазначеному в договорі страхування;

10.2.2. з моменту доставки вантажу на будь-який склад чи місце зберігання в пункті, що передує зазначеному в договорі страхування, або в пункті, зазначеному в договорі страхування, для зберігання іншого, ніж передбачено договором страхування, або розділення застрахованого вантажу на окремі партії (його частини) на місці вивантаження;

10.2.3. по закінченню 60 днів з моменту вивантаження застрахованого вантажу з морського судна в кінцевому порту розвантаження, зазначеному в договорі страхування;

10.2.4. з моменту, як застрахований вантаж, вивантажений з морського судна в кінцевому порту розвантаження, зазначеному в договорі страхування, отримано (або отримана частина застрахованого вантажу) для перевезення в інший пункт призначення, якщо таке перевезення не знаходиться під страховим захистом згідно з договором страхування.

10.2.5. з моменту будь-якої зміни в ризикові, який передбачений в договорі страхування, включаючи маршрут і умови перевезення, якщо до моменту такої зміни в ризикові не вступив в силу адендум зі зміненими умовами страхування;

10.2.6. з іншого моменту, узгодженого страховиком та страхувальником.

10.3. У разі перевезення вантажу з проміжним зберіганням дія страхового захисту припиняється з моменту закінчення терміну проміжного зберігання, зазначеного в договорі страхування, і відновлюється з 00 год. 00 хв. дня, наступного за днем надходження додаткової страхової премії на розрахунковий рахунок страховика, якщо він вимагає його сплати, або з моменту, коли вантаж прийнятий до подальшого перевезення, умови якого зазначені в договорі страхування. При цьому і далі залишаються в силі умови припинення дії страхового захисту, зазначені в п. 10.2.

## **11. СТРАХОВІ ТАРИФИ ТА СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ**

11.1. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

11.2. Страхові тарифи обчислюються страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін. Базові страхові тарифи наведені в додатку 1 до цих правил.

11.3. Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) - плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний внести страховику згідно з договором страхування.

11.4. Страховий платіж може бути сплачений готівкою (в касу страховика) або

шляхом безготівкового перерахування коштів на розрахунковий рахунок страховика страхувальником або повіреним страхувальника за дорученням страхувальника.

11.5. Строк сплати страхового платежу обумовлюється в договорі страхування.

11.6. Страхувальники згідно з укладеними договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а страхувальник-нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

## **12. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

12.1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

12.1.1. закінчення строку дії договору страхування;

12.1.2. виконання страховиком обов'язків перед страхувальником в повному обсязі;

12.1.3. несплати страхувальником страхових платежів у встановлені договором строки. При цьому договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був оплачений за письмовою вимогою страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договором страхування;

12.1.4. ліквідації страхувальника - юридичної особи, чи смерті страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України "Про страхування";

12.1.5. ліквідації страховика в порядку, встановленому законодавством України;

12.1.6. прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

12.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

12.2. Дія договору страхування може бути достроково припинена за вимогою страхувальника або страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити в письмовій формі іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

12.3. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою страхувальника страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування. Якщо вимога страхувальника обумовлена порушенням страховиком умов договору страхування, то останній повертає страхувальнику внесені ним страхові платежі повністю.

12.4. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою страховика страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога страховика обумовлена невиконанням страхувальником умов договору страхування, то страховик повертає страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

12.5. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України. Договір страхування визнається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:

12.5.1. якщо його укладено після страхового випадку;

12.5.2. якщо предметом договору страхування є вантаж, що підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

12.6. Договір страхування визнається недійсним в судовому порядку.

12.7. Закінчення дії договору страхування не звільняє сторони договору від виконання розрахунків між ними в повному обсязі.

### **13. ПРАВА СТОРІН**

13.1. Страхувальник (полісоутримувач) має право:

13.1.1. ознайомитись з умовами та правилами страхування;

13.1.2. при укладанні договорів страхування призначати фізичних осіб або юридичних осіб (вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

13.1.3. отримати дублікат договору страхування у разі його втрати;

13.1.4. ініціювати внесення змін в умови договору страхування;

13.1.5. достроково припинити договір та отримати суму сплачених страхових платежів, які повертаються на умовах цих правил, якщо це передбачено Договором страхування;

13.1.6. одержати страхове відшкодування згідно з договором страхування та цими правилами;

13.1.7. оскаржити відмову страховика у виплаті страхового відшкодування у судовому порядку;

13.1.8. залучити за свій рахунок аварійного комісара до розслідування обставин страхового випадку;

13.1.9. на відновлення страхового захисту зі згоди страховика у разі, якщо його дію було припинено після зміни ризику;

13.1.10. на абандон за згодою Страховика;

13.1.11. передати/запропонувати страховику право володіти, користуватись та розпоряджатись пошкодженим вантажем (його частиною) у разі, якщо страховик виплатить страхове відшкодування так, як би цей вантаж (його частина) був повністю втрачений;

13.1.12. вступити у володіння абандованим вантажем після повернення страховику одержаного від нього страхового відшкодування в повному обсязі.

13.2. Страховик має право:

13.2.1. при укладанні договору страхування запросити у страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтвержені аудитором (аудиторською фірмою), та інші документи, необхідні для оцінки страховиком страхового ризику;

13.2.2. одержати від страхувальника повну інформацію, що стосується вантажу, який підлягає страхуванню, маршруту, строків його перевезення та умов зберігання, в тому числі надання доказів відповідності транспортного засобу вимогам п.6.1;

13.2.3. перевіряти відповідність наданих йому страхувальником відомостей про предмет договору страхування та ступінь ризику дійсним обставинам, а також перевіряти виконання страхувальником умов договору;

13.2.4. при необхідності (на розсуд страховика) укладати договір страхування з оглядом вантажу, який підлягає страхуванню, та транспортного засобу, на якому вантаж

буде перевозитись;

13.2.5. переглянути умови договору страхування і вимагати сплати додаткової страхової премії в разі зміни ризику;

13.2.6. одержати від страхувальника додатковий страховий платіж при виникненні змін страхового ризику після укладення договору страхування, або у випадку зміни умов страхування;

13.2.7. достроково припинити договір страхування та повернути страхувальнику страхові платежі на умовах цих правил, якщо це передбачено Договором страхування;

13.2.8. вимагати від страхувальника (полісоутримувача) передачі прав на пошкодженій вантаж чи пошкоджену частину/частини вантажу відразу ж після виплати страхового відшкодування відповідно до цих правил;

13.2.9. розпоряджатися вантажем, що був застрахований, у випадку, якщо страхувальник (полісоутримувач) зробив заяву про абандон у відношенні до цього вантажу, а страховик прийняв таку заяву і здійснив виплату страхового відшкодування;

13.2.10. після одержання інформації про розмір збитків (аварійного сертифікату чи акту експертизи), вимагати від страхувальника (полісоутримувача) вільного продажу чи продажу на аукціоні пошкодженого вантажу для визначення його вартості;

13.2.11. розпоряджатися пошкодженою частиною вантажу після переходу прав на нього до страховика;

13.2.12. приймати участь, а також діяти самостійно при рятуванні та збереженні застрахованого вантажу. Однак такі дії страховика не кваліфікуються як признание прав страхувальника на отримання страхового відшкодування;

13.2.13. самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку;

13.2.14. у разі необхідності робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком, до правоохоронних органів, банків та інших підприємств, установ і організацій, установ та фізичних осіб що володіють інформацією про обставини страхового випадку;

13.2.15. у разі наявності підстав для сумнівів в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування, відстрочити її на термін не більш ніж шість календарних місяців для отримання відповіді від відповідних органів на запит страховика щодо підтвердження чи спростування вищезазначених підстав;

13.2.16. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими правилами та чинним законодавством України.

13.2.17. на право вимоги до осіб, відповідальних за збиток;

13.2.18 вимагати від страхувальника (полісоутримувача) повернення одержаного ним всього чи частини страхового відшкодування, якщо збитки по страховому випадку відшкодовані третіми особами в грошовій формі, формі майна, цінних паперів чи прав власності, а також якщо вантаж/багаж, що пропав, повернутий страхувальнику (полісоутримувачу) в непошкодженому або частково пошкодженому стані;

13.2.19. вирахувати із належного страхувальнику (полісоутримувачу) страхового відшкодування суми, одержаної страхувальником (полісоутримувачем) в рахунок відшкодування збитку по страховому випадку, і/або суми, еквівалентні одержаному відшкодуванню, якщо воно було надано в грошовій формі, формі майна, цінних паперів чи прав власності.

## **14. ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН**

14.1. Страхувальник зобов'язаний:

14.1.1. своєчасно вносити страхові платежі;



14.1.2. при укладанні договору страхування надати інформацію страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі у можливо короткий термін, як тільки це стане йому відомо, інформувати страховика про будь-яку зміну страхового ризику (зміну строків відправлення вантажу, відхилення від обумовленого у договорі страхування чи звичайного маршруту, затримку рейсу, зміну виду транспорту чи транспортного засобу тощо) що сталися з вини чи по заяві страхувальника, в тому числі змінах страхового ризику, що сталися після укладення договору страхування;

14.1.3. при укладенні договору страхування повідомити страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета договору;

14.1.4. за вимогою страховика, надати докази відповідності транспортного засобу вимогам п.6.1, якщо це передбачено договором страхування;

14.1.5. у строк, що не перевищує двох робочих днів, як йому стане відомо, повідомити страховика про будь-які зміни в ризику, що сталися або можуть статися до початку і в період перевезення застрахованого вантажу, а також при вантажно-розвантажувальних роботах та зберіганні на складах, якщо дія страхового захисту згідно з договором страхування розповсюджується на зазначені періоди;

14.1.6. в письмовій формі повідомляти Страховика про зміни, внесення яких в умови договору він має намір ініціювати;

14.1.7. по кожному відправленню вантажу, який підпадає під дію генерального договору страхування, повідомляти страховику: номер транспортного засобу (назву судна), на якому відправляється вантаж, маршрут перевезення вантажу, вартість вантажу, страхову суму. Страхувальник не звільняється від цього обов'язку, навіть якщо він отримає відомості про відправлення вантажу після їх доставки в місце призначення в непошкодженому стані;

14.1.8. протягом 48 годин (не враховуючи вихідних і святкових днів) з моменту настання події, що має ознаки страхового випадку, повідомити про це страховика в письмовій формі чи засобами факсимільного або електронного зв'язку з фіксуванням факту такого повідомлення, якщо інше не передбачено договором страхування. У разі, якщо місце пригоди (місце, де виявлені збиток чи пошкодження) віддалене від будь-яких засобів зв'язку, повідомлення про настання такої події повинно бути зроблено при першій же можливості. В повідомленні про настання події, що має ознаки страхового випадку, повинні бути стисло описані обставини пригоди та приблизний розмір збитку;

14.1.9. вживати розумних, ефективних та посильних заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, якщо це передбачено договором страхування;

14.1.10. понести необхідні витрати по врятуванню і збереженню вантажу, а також по запобіганню подальших його пошкоджень, якщо інше не передбачено договором страхування;

14.1.11. документально довести наявність майнового інтересу в предметі договору страхування на момент спричинення збитку, наявність страхового випадку, розмір своєї претензії за збитком та забезпечити страховику можливість скористатись правом вимоги до винної сторони;

14.1.12. після настання страхового випадку надати Страховику:

14.1.12.1. копію претензії, заявленої страхувальником (полісоутримувачем) особі, відповідальній за завданий збиток, а також копії всього наступного листування з цією особою;

14.1.12.2. копії матеріалів розслідування чи довідку компетентної комісії, якій доручено розслідування події, яка призвела до страхового випадку;

14.1.12.3. довідку про порушення кримінальної справи (інший документ подібного роду в формі, прийнятій законами і звичаями того місця, де його складено) у випадку, якщо страховим випадком стали будь-які протиправні дії третіх осіб чи крадіжка, пропажа, недоставка всього чи частини вантажу;

14.1.13. протягом трьох робочих днів з моменту одержання страхового відшкодування надати Страховику довіреність на право здійснення претензійної роботи, подання позову, виступу у суді, господарському суді, третейському суді, для одержання суми відшкодування збитків від особи, відповідальної за заподіяний збиток, а також виконання інших дій щодо відшкодування збитків, які понесені страховиком;

14.1.14. на документах, зазначених у пунктах 16.1 – 16.3, виконати переуступний напис такого змісту: «Право на пред'явлення претензії та позову передано ПрАТ "СК "Раритет"». Переуступний напис засвідчується підписами керівника і головного бухгалтера та печаткою страховальника;

14.1.15. у разі укладання договору страхування з оглядом вантажу надати можливість Страховику перевірити відповідність кількості вантажу наданим документам та відсутність пошкоджень вантажу.

14.1.16. передати у власність страховика пошкоджений вантаж чи пошкоджену частину/частини вантажу відразу ж після того, як страховик виплатить страхове відшкодування відповідно до цих правил, якщо це передбачено договором страхування;

14.1.17. не розголошувати третім особам інформацію, що стосується обставин договору страхування, крім випадків, встановлених законом або передбачених договором страхування.

14.1.18. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховальника.

14.2. Страховик зобов'язаний:

14.2.1. ознайомити страховальника з умовами страхування та цими правилами;

14.2.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів по оформленню всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування страховальнику;

14.2.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в строк, визначений цими правилами. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати страховальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування або законом;

14.2.4. відшкодувати витрати, понесені страховальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

14.2.5. за заявою Страховальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, чи збільшенні вартості вантажу переукласти з ним договір страхування;

14.2.6. не розголошувати відомостей про страховальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

14.2.7. у разі прийняття рішення про відмову у виплаті всього чи частини страхового відшкодування повідомити про це страховальника в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови;

14.2.8. за вимогою страховальника видати окремі договори страхування (поліси) по окремим відправленням вантажів, які підпадають під дію генерального договору страхування.

14.2.9. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки страховика.

## **15. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ**

15.1. Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

15.2. У разі настання страхового випадку страхувальник (полісоутримувач) зобов'язаний:

15.2.1. вжити розумних, ефективних та посильних заходів для врятування і збереження вантажу (у тому числі пошкодженого), а також по запобіганню подальших його пошкоджень;

15.2.2. понести необхідні витрати по врятуванню і збереженню, а також по запобіганню подальших його пошкоджень, якщо інше не передбачено договором страхування;

15.2.3. зберегти всі пошкоджені чи замінені замки і пломби для їх наступного освідчення аварійним комісаром (сюрвейером), експертом чи представником страховика;

15.2.4. протягом трьох робочих днів з моменту, як йому самому стане відомо про настання страхового випадку, письмово повідомити страховика про страховий випадок. У повідомленні страхувальник (полісоутримувач) повинен зазначити: номер договору страхування (страхового полісу), обставини настання страхового випадку, інформацію про пошкодженій або втрачений вантаж, очікуваний розмір збитку;

15.2.5. від відповідних уповноважених органів отримати належні документи, які стосуються страхового випадку;

15.2.6. надати Страховику можливість оглянути пошкодженій вантаж;

15.2.7. сприяти Страховику або особам, уповноваженим Страховиком, у розслідуванні обставин страхового випадку як до, так і після виплати страхового відшкодування;

15.2.8. надати Страховику документи, зазначені в п.п. 16.1 – 16.3 цих правил;

15.2.9. у разі, якщо вантаж пропав безвісти або захоплений разом із транспортним засобом, негайно, як тільки про це стане відомо, зв'язатися з перевізником і спільно з ним почати пошуки вантажу, а також зробити заяви в компетентні органи, інші офіційні державні і міжнародні органи і організації для розшуку вантажу.

## **16. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ**

16.1. Документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника (полісоутримувача) в застрахованому вантажі в момент настання страхового випадку і обґрунтованість вартості вантажу та страхової суми, зазначеної в заяві-анкеті на страхування: коносаменти, залізничні накладні, авіаційні накладні, товарно-транспортні накладні, вантажні квитанції та інші перевізні та товаросупроводжувальні документи, торгівельні контракти, договори купівлі-продажу, фактури і рахунки; якщо в страхову суму були включені видатки, сплачені авансом (фрахт, плата за перевезення, митні видатки тощо) - документи, в яких відображені сплачені суми.

16.2. Документи, що підтверджують наявність страхового випадку: морський протест, виписка із судового журналу; у випадку зникнення судна безвісти - достовірні свідчення про час виходу судна з порту відправлення, а також про неприбуття до місця

призначення в строк, встановлений для визнання судна зниклим безвісті; комерційний акт; довідка органів міністерства внутрішніх справ про дорожньо-транспортну пригоду.

16.3. Документи, що підтверджують розмір збитку: акти огляду вантажу аварійним комісаром, акти експертизи, оціночні документи, складені згідно з законами або звичаями того місця, де визначається збиток, а у випадку вимоги про відшкодування збитків, витрат та внесків по загальній аварії – обґрунтований документами розрахунок або диспаша.

16.4. Усі документи, крім обумовлених окремо, надаються Страховику у формі оригінальних примірників або нотаріально завірених копій. Оригінальний примірник договору страхування (страхового полісу) після пред'явлення Страховику та зняття з нього фотокопії повертається страхувальнику.

16.5. У разі неможливості надання якого-небудь документу з переліку, наведеного в п.п. 16.1 – 16.3 внаслідок об'єктивної обставини (наприклад, повного знищення цього документу), надати страховику письмове підтвердження цієї обставини відповідними компетентними органами.

## **17. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

17.1. Здійснення виплати страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з договором страхування на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або третіх осіб, визначених умовами страхування) і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається страховиком.

17.2. В будь-якому випадку розмір страхового відшкодування не може перевищувати розмір страхової суми.

17.3. Із страхового відшкодування вираховується безумовна франшиза, якщо вона передбачена договором страхування.

17.4. У разі дійсної повної загибелі всього чи частини вантажу сумою страхового відшкодування є вартість вантажу чи його частини, що загинула (в межах страхової суми), за вирахуванням безумовної франшизи, якщо вона передбачена договором страхування.

17.5. У разі конструктивної повної загибелі вантажу розмір страхового відшкодування визначається як різниця між страховою сумою і вартістю вантажу в пошкодженому стані за вирахуванням безумовної франшизи, якщо вона передбачена договором страхування. Страхове відшкодування виплачується, якщо страхувальник (полісоутримувач) обґрунтовано і вчасно відмовився від застрахованого вантажу на користь страховика (скористувався правом на абандон).

17.6. У разі пропажі вантажу безвісти разом з транспортним засобом страхове відшкодування виплачується у розмірі страхової суми (але не більше розміру заповідяного збитку) за вирахуванням безумовної франшизи, якщо вона передбачена договором страхування. Страхове відшкодування виплачується після закінчення строку, встановленого для того, щоб транспортний засіб вважався зниклим безвісти, і тільки у разі, якщо страхувальник (полісоутримувач) обґрунтовано і вчасно відмовився від застрахованого вантажу на користь страховика (скористувався правом на абандон) та немає підстав вважати, що збиток стався внаслідок ризику, який не покривається за умовами договору страхування.

17.7. Якщо застрахований від ризику захоплення вантаж чи вантаж разом з транспортним засобом був захоплений та минуло 2 місяці з моменту його захоплення, страхове відшкодування виплачується у розмірі страхової суми (але не більше розміру заповідяного збитку) за вирахуванням безумовної франшизи, якщо вона передбачена договором страхування, і тільки у разі, якщо страхувальник (полісоутримувач) обґрунтовано і вчасно відмовився від застрахованого вантажу в користь страховика

(скористувався правом на абандон).

17.8. У разі пошкодження застрахованого вантажу розмір страхового відшкодування визначається як різниця між підтвердженою документально вартістю частини вантажу, що була пошкоджена, до пошкодження, і вартістю цієї ж частини вантажу в пошкодженому стані. Вартість вантажу в пошкодженому стані може бути встановлена на підставі аварійного сертифікату чи акту експертизи, або шляхом вільного продажу чи шляхом продажу на аукціоні, якщо цього вимагає страховик.

17.9. У разі, коли Страхувальник запропонував страховику право володіти, користуватись та розпоряджатись пошкодженим вантажем (його частиною), якщо Страховик виплатить страхове відшкодування у такому розмірі, як у разі повної втрати цього вантажу, страхове відшкодування виплачується в розмірі, визначеному згідно з п.17.4, а пошкоджений вантаж переходить у власність Страховика відразу ж після виплати страхового відшкодування.

17.10. У разі, коли пошкоджений вантаж підлягає відновленню, вимагає повторного придбання, допоставки пошкоджених частин вантажу і/або доставки відновленого вантажу після настання страхового випадку до місця призначення, зазначеному в договорі страхування, страховик може, за вимогою страхувальника (полісоутримувача), включити в суму страхового відшкодування видатки на ці заходи. У цьому разі сума страхового відшкодування визначається як сума підтверджених документально необхідних і достатніх видатків на відновлення, повторне придбання, допоставку пошкоджених частин вантажу і/або доставку вантажу до місця призначення, зазначеному в договорі страхування. Із суми страхового відшкодування вираховується безумовна франшиза, якщо вона передбачена договором страхування.

17.11. У разі, коли вантаж пошкоджений або загинув внаслідок протиправних дій третіх осіб, сума страхового відшкодування визначається згідно з п.п. 17.4, 17.5, 17.8.

17.12. У разі, коли вантаж чи його частина/частини викрадені, пропали або недоставлені, сума страхового відшкодування визначається як різниця між підтвердженою документально вартістю вантажу і вартістю частини вантажу, що залишилась, і визначається на підставі аварійного сертифікату чи акту експертизи. Із суми страхового відшкодування вираховується безумовна франшиза, якщо вона передбачена договором страхування.

17.13. У разі, коли страховиком повинні бути відшкодовані збитки, видатки і внески по загальній аварії, сума страхового відшкодування рівна сумі, яку необхідно відшкодувати згідно з диспашою (обґрунтованим документами розрахунком). Із суми страхового відшкодування вираховується безумовна франшиза, якщо вона передбачена договором страхування.

17.14. У разі, коли в страхову суму були включені видатки, сплачені авансом, в суму страхового відшкодування включається така частина цих видатків, що пропорційно приходить на суму страхового відшкодування згідно з п.п.17.4 - 17.13.

17.15. У разі, коли страхування проводилось в частці чи підтверджена документально страхова сума вантажу менша страхової суми вантажу, зазначеної в заяві-анкеті на страхування, сума страхового відшкодування, визначена згідно з п.п.17.4 - 17.13, зменшується пропорційно відношенню об'явленої страхової суми до підтвердженої документально вартості вантажу.

17.16. Страховому відшкодуванню підлягають всі необхідні, доцільно вчинені і підтвержені документально видатки, викликані виконанням страхувальником (полісоутримувачем) обов'язків по забезпеченню реалізації страховиком права вимоги до особи, відповідальної за завданий збиток.

17.17. Із суми страхового відшкодування вираховуються:

17.17.1. сума збитків, завданих дефектами чи пошкодженням вантажу, що були в наявності на час початку дії страхового захисту і які вплинули на характер і розмір збитків. Сума збитків, обумовлених впливом дефектів чи пошкоджень, що були в наявності до моменту початку дії страхового захисту, визначається на підставі заяви-анкети на страхування, аварійного сертифікату чи акту експертизи;

17.17.2. видатки, які стали наслідком неприйняття страхувальником засобів по рятуванню вантажу і мінімізації збитків, помилок, необережності, неплатоспроможності страхувальника (полісоутримувача), його довірених осіб, працівників чи представників і невиконання ними фінансових зобов'язань;

17.17.3. будь-які суми, одержані страхувальником (полісоутримувачем) від третіх осіб в рахунок відшкодування збитків по страховому випадку, і/або суми, еквівалентні одержаному відшкодуванню, якщо вони були надані в формі майна, цінних паперів чи прав;

17.17.4. суми, у відношенні до яких з вини страхувальника (полісоутримувача), в тому числі в силу наявності узгодженої з ними відмови від права регресу, виявилася неможливою реалізація права страховика на вимогу до осіб, що відповідають за перевезення і збереження вантажу, а також до інших осіб, відповідальних за завданий збиток. Це положення не застосовується в випадку, якщо страхувальник (полісоутримувач) не знав або не міг знати про наявність згаданої відмови від права регресу.

17.18. У разі, коли у відношенні ризику проводилося співстрахування, страховик відповідає за виплату страхового відшкодування тільки в тому розмірі, в якому він дав згоду прийняти ризик чи тільки по тому ризику, від якого він дав згоду проводити страхування. Положення цього пункту діють також у тому випадку, якщо в договорі страхування (будь-якому іншому страховому документі) страховика вказані всі інші страховики.

17.19. У разі, коли вантаж був застрахований у кількох страховиків, страхове відшкодування виплачується страховиком в частині, пропорційній відношенню страхової суми за договором страхування, виданим страховиком, до загальної страхової суми за всіма укладеними договорами страхування.

17.20. Страхове відшкодування здійснюється тією валютою, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено законом.

17.21. Якщо після отримання страхувальником (полісоутримувачем) страхового відшкодування відповідно до поданої ним заяви про абандон з'ясується, що застрахований вантаж не загинув чи захоплений вантаж буде звільнений, страховик може вимагати, щоб страхувальник, залишивши собі майно, повернув страхове відшкодування, за винятком відшкодування часткового збитку, якщо страхувальник його зазнав.

## **18. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

18.1. Підставою для відмови страховика у виплаті страхового відшкодування є:

18.1.1. навмисні дії страхувальника (полісоутримувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій страхувальника (полісоутримувача) встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

18.1.2. вчинення страхувальником (полісоутримувачем) - фізичною особою умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

18.1.3. подання страхувальником (полісоутримувачем) свідомо неправдивих

відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;

18.1.4. отримання страхувальником повного відшкодування збитків за від особи, винної у їх заподіянні;

18.1.5. несвоєчасне повідомлення страхувальником (полісоутримувачем) про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру і розміру збитків;

18.1.6. неповідомлення або несвоєчасне повідомлення страхувальником (полісоутримувачем) про зміни в ризикові, зазначеному в заяві-анкеті, якщо це передбачено договором страхування;

18.1.7. настання події, на випадок якої проводилось страхування, до початку дії страхового захисту чи після його закінчення, а також до надходження страхової премії на розрахунковий рахунок страховика, якщо інше не обумовлено в договорі страхування;

18.1.8. невчасне або необґрунтоване використання страхувальником (полісоутримувачем) права на абандон, якщо це передбачено договором страхування;

18.1.9. неможливість реалізації страховиком права вимоги до особи, відповідальної за завданий збиток, з вини страхувальника (полісоутримувача), у тому числі в силу наявності узгодженої з ними відмови від права вимоги, а також приховання страхувальником (полісоутримувачем) факту наявності узгодженої з ними відмови від права вимоги. Положення даного пункту не застосовуються, якщо страхувальник (полісоутримувач) доведе, що він не знав або не міг знати про наявність згаданої відмови від права вимоги;

18.1.10. інші випадки, передбачені законом.

18.2. Виплати страхового відшкодування не проводяться, якщо:

18.2.1. збитки не зумовлені подією, на випадок якої проводилося страхування;

18.2.2. доведений (обґрунтований) розмір збитків менший чи рівний умовній франшизі, передбаченій договором страхування.

## **19. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ**

19.1. Страховик приймає рішення про виплату або про відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту отримання ним від Страхувальника всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку і розмір завданих збитків.

19.2. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту прийняття рішення про виплату.

19.3. Страховик повідомляє Страхувальнику (полісоутримувачу) про відмову у виплаті страхового відшкодування в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови протягом 15 днів з моменту прийняття такого рішення.

## **20. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ**

20.1. Спори, пов'язані із страхуванням, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

## **21. ОСОБЛИВІ УМОВИ**

21.1. Зміна умов договору страхування можлива тільки за взаємною згодою Страховика та Страхувальника і здійснюється в письмовій формі шляхом укладання та підписання сторонами додаткової угоди до договору страхування.

21.2. Зміна умов договору страхування проводиться на підставі заяви однієї з

сторін протягом п'яти робочих днів з моменту одержання заяви другою стороною.

21.3. Якщо будь-яка зі сторін не згодна на внесення змін в умови договору страхування, то протягом п'яти робочих днів з моменту одержання заяви другою стороною вирішується питання про дію договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

21.4. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування за договором страхування, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

21.5. Сторони звільнюються від відповідальності за повне чи часткове невиконання зобов'язань по договору страхування, якщо це сталося внаслідок обставин непереборної сили.

21.6. Якщо положення договору страхування вступають у протиріччя з положеннями цих правил, остаточну силу мають положення договору страхування.

21.7. У разі несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором страхування строки страховий захист за таким договором страхування призупиняється з 00.00 годин дня, наступного за днем, визначеним як день сплати страхового платежу (його частини). При цьому страховий захист за договором страхування поновлюється з 00.00 годин дня, наступного за днем надходження страхового платежу на поточний рахунок Страховика. В такому випадку Страховик звільнений від зобов'язання здійснювати виплату страхового відшкодування за страховими випадками, що сталися в період призупинення страхового захисту.

21.8. Питання, не врегульовані умовами договору страхування, вирішуються у відповідності до цих Правил.

21.9. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, зазначені у цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», повинні бути передбачені договором страхування.